

NARODNI DNEVNIK

Šestajni tisk dan opoldne, izvenredni
in praznikov.

Načrtovano izdajanje: 20. —, v soboto Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
STAN GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 12.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.
Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.
Račun pri poštnem čeku, uradu št. 13.633.

Propaganda za Radića.

Listi samostojne demokratske stranke so pričeli na čisto svojevrsten način delati reklamo za St. Radića. Napadajo namreč Radića z argumenti, ki so tako očitno ponesreženi, da morajo ljudje nehote prav dati Radiću.

Tako se je včeraj spustil v »Slov. Narod« neki modrijan na Radića, češ da je silno slabo informiran celo v stvareh svojega resora. V Mariboru da je St. Radić trdil, da znašajo investicije prosvetnega ministrstva za šole 124 milijonov, od katerih gre 99 za univerze, 21 milijonov za srednje šole in le 3 milijoni za osnovne šole. Kakor pravi modrijan v »Slov. Narod«, pa to ne odgovarja resnici, ker da izda prosvetna uprava samo v Sloveniji mesečno za osnovne šole 6.285.000, za srednje 830.000, za kmetijske 156.000, za ostale strokovne šole 1.317.000 in za univerzo samo 585.000 dinarjev.

In modrijan v »Slov. Narod« triumfira, ampak samo v »Slov. Narod« in pred navneži, ki so naročniki na ta list.

Zakaj St. Radić je govoril o investicijah v prosvetnem ministrstvu, ne pa o izdatkih za šolstvo. In glede investicij je konstatiral, da je proračun prosvetnega ministrstva na glavo postavljena piramida, ki se mora prevrtniti.

Vsa Slovenija bi bila silno hvaležna modrijanu v »Slov. Narod«, če bi njegov »dokaz« pripomogel, da bi naša univerza v resnici mesečno dobila nad pol milijona dinarjev za investicije. Toda žalibože se take cifre nahajajo samo v »Slov. Narod«, ne pa tudi v investicijskem proračunu prosvetnega ministrstva.

Prav gotovo nimamo nobenega posebnega mnenja o kvaliteti »Slov. Narod«, vseeno pa si ne moremo misliti, da gospodje pri »Slov. Narod« ne bi znali, kaj so investicije. Če so torej vseeno zamenjali investicijske izdatke s splošnimi izdatki za šolstvo, potem so to namenoma storili, v prepričanju, da imajo tako nevedne naročnike, ki bodo tudi tak neumen argument prebavili.

Tudi g. M. A. C. je čutil potrebo, da dokazuje g. Radiću nelogičnost. Citira njegove besede z mariborskega shoda o seljaštvu Velike Britanije in pa njegovo izjavo z dne 22. septembra v Ženevi, da na Angleškem ni kmetov in da je angleški aristokraciji zajec več vreden ko kmet.

Mnenja smo, da tudi g. M. A. C. ni imel sreče s svojo konstatcijo, ker neskladnosti ni v Radićevih izjavah, pač pa v parabolah g. M. A. C.

Da je v Angliji kmetijstvo zaostalo, je stara resnica in zato je Radić v Mariboru podaril, da bi angleški imperij v svetovni vojni propadel, če ga ne bi obvarovale seljaške kolonije. In vsled teh seljaških kolonij je Velika Britanija velika seljaška država z velikim centralnim uradom v Londonu. Kje je torej tu kaka neskladnost? Ali mar g. M. A. C. ne loči Anglije od angleškega imperija? Ali bo mar trdil, da niso Kanada, Avstralija, Indija in druge kolonije seljaške države, prava Angleška pa industrijska in trgovska dežela?

Gospodje, če hočete v boj proti Radiću, je že treba, da malo bolj preudarite svoje argumente, ker drugače delate samo reklamo in propagando za Radića ter — patetno blamažo za sebe.

To v vsej dobrohotnosti!

In končno še vprašanje ljubljanske univerze.

Včeraj je priobčilo »Jutro« Radićevo izjavo, da ostane ljubljanska medicinska fakulteta in da torej ni za ljubljansko univerzo nobene nevarnosti.

Danes pa je posvetilo tej nevarnosti nov uvodnik. Boj z mlino na veter je postal torej specialiteta »Jutra«. Ampak tudi taka specialiteta je samo propaganda za Radića, ker za smešne junake se nihče ne navdušuje.

SLS se prelevi v krščansko socialno stranko.

Beograd, 18. dec. Jugoslovanski klub je imel sejo, na kateri se je govorilo o potovanjih in o zborovanjih dr. Korošca. Pri tej priliki se je sprožilo tudi vprašanje, da se osnuje krščansko-socialna stranka, ki bi imela v naši državi približno isto vlogo kakor v Nemčiji centrum. Po informacijah iz vrst Jugoslovans-

skega kluba, bi se imela ta stranka razširiti na vso državo. Ustanovitev take stranke se smatra za nujno potrebno, ker so druge stare stranke v fazi razpada. — Na seji so posamezni poslanci še obravnavali nekatere pritožbe, ki bi jih bilo predložiti raznim ministrom.

Nejasnost v radikalnem klubu.

Beograd, 18. dec. Ministrski predsednik Nikola Pašić tudi včeraj ni šel iz hiše. Misli se, da prevzame danes svoje posle. V radikalnem klubu so se včeraj zbirali ministri in oni poslanci, ki so še ostali v Beogradu. Potrjujejo se vesti, da so radikalni ministri stavili Pašiću na razpolago svoje portfelje glede na predstoječo rekonstrukcijo radikalnega dela kabineta, o kateri se zadnje čase govori. En del radikalov je mnenja, da bi se izmenjala samo oseba prometnega ministra. Ti radikalni so mnenja, da bi na Radojevićevo mesto prišel dr. Velizar Janković ali Krsta Miletić, sedanjí poljedelski minister. Izgleda pa, da dr. Jan-

ković za sedaj še ne more priti resno v kombinacijo. Sicer pa dosedaj še ni izpregovoril svoje besede Pašić in zato ostane vse skupaj le kombinacija.

Včeraj so krožile tudi vesti, da je minister za gradbo Uzunović le za svojo osebo dal ostavko v roke Pašića. Točnost teh vesti se pa ne da dognati. Tudi se tekom noči zadnja vest glede Uzunovića ni potrdila. Nekateri trde, da Uzunović ni dal posebej ostavke, temveč je le kakor vsi drugi radikalni ministri stavil Pašiću svoj mandat na razpolago. Če bi bilo res, da je Uzunović dal posebej ostavko, bi to značilo odprto krizo vlade.

PRAZNOVANJE KRALJEVEGA ROJSTNEGA DNE V BEOGRADU.

Beograd, 18. dec. Včeraj, na kraljev rojstni dan, so se obhajale slovesne službe božje. Pri vseh je prisostvoval tudi kralj s kraljico. Ob pol 11. se je pričela služba božja v pravoslavni cerkvi, ki jo je daroval sam patriarh s svojo asistenco. Pred cerkvijo sta bili razpostavljeni kraljeva garda in častna četa z zastavami. Službi božji so prisostvovali vsi ministri razen Pašića, ves diplomatski zbor in vse višje uradništvo. Po božji službi je imel patriarh nagovor. Ko je bila v vseh cerkvah končana božja služba, so dostojanstveniki odšli na dvor in se vpisali v dvorno knjigo, nekateri pa so tudi osebno častetali kralju. Ob pol 4. popoldne je na Terazijah začela svirati godba kraljeve garde. Zvečer je bilo mesto razsvetljeno, po mestu pa so svirale godbe. Velike množice ljudstva so prišle pred dvor in vzklikale kralju.

ST. RADIĆ ODLIKOVAN Z REDOM SV. SAVE I. RAZREDA.

Beograd, 18. dec. Včeraj je bil glede na kraljev rojstni dan minister St. Radić odlikovan z redom sv. Save I. stopnje. Odlikovanje je bilo izročeno St. Radiću o pol 6. v njegovem kabinetu. Izročil mu ga je dvorni častni fregatni kapetan Mažuranić. St. Radić je odšel sinoči z novim redom na častniški ples v častniškem domu, katerega sta se udeležila tudi kralj in kraljica ter ves diplomatski zbor. Danes bo St. Radić sprejet pri kralju v avdienci ter se mu bo ob tej priliki zahvalil za odlikovanje.

RIBOLOV NA JADRANU.

Opatija, 18. dec. Na seji italijansko-jugoslovenske mešane komisije za ureditev ribolova na Jadranu se je izdelal delovni program te konference. Sodiijo, da bo konferenca sedaj zborovala samo še tri dni, nakar se bo delo prekinilo in nadaljevalo po novem letu. Treba je naglasiti, da je ta konferenca sklicana na podlagi čl. 58. brionske konvencije in da ima nalogo aplicirati določbe te konvencije ali jih tudi, kolikor bi bilo to potrebno, spremeniti. S seje so bili poslani brzojavni pozdravi jugoslovenskemu in italijanskemu ministrskemu predsedniku Pašiću oziroma Mussoliniju.

ST. RADIĆ NE ODIDE V AMERIKO.

Beograd, 18. dec. Po vesteh, ki smo jih dobili od zanesljive strani, bo odpotovala naša delegacija v Washington v nedeljo. V delegaciji bodo finančni minister dr. Stojadinović, dalje dr. Gjorgje Gjurić, dr. Milan Radosavljević, načelnik v ministrstvu trgovine, ter inšpektor istega ministrstva Stošević kot tajnik in tolmač. — Kar se tiče ministra St. Radića, je sklenjeno, da on ne gre v Ameriko, ker je potrebno, da ostane doma.

MOSULSKO VPRAŠANJE.

Ženeva, 18. dec. Ker je Svet Zveze narodov izdal končno odločitev v mosulskem vprašanju, je predsednik turške delegacije Tefik Rušdi beg poslal tajništvo Zveze narodov noto, v kateri naglašajo, da je Svet Zvez narodov prekoračil meje svojega mandata s to razsodbo v vprašanju Mosula in ni niti poskušal med prizadetimi vladami posredovati, da bi se dosegel prijateljski kompromis. Turška nota dalje pravi, da turška vlada te razsodbe Sveta Zveze narodov ne more upoštevati in mora smatrati, da ta odločba ni bila izdana. Zato je smatrati, da je še vse ozemlje mosulskega vilajeta pod nesporno suvereniteto turške republike. — To noto imajo vsi diplomatski krogi za vrlo ostro in mislijo, da je Turčija pripravljena začeti tudi vojno. Drugi krogi pa zopet sodijo, da položaj ni tako resen. Ker je Turčiji vseeno ostal velik del mosulskega vilajeta, bi moglo priti med Anglijo in Turčijo do sporazuma na ta način, da bi Anglija zagotovila Turčiji nekatere gospodarske koncesije in s tem nekoliko zadostila užaljenemu prestižu Turčije. Sicer pa politični in diplomatski krogi menijo, da je mosulsko vprašanje stopilo v akutno fazo.

NOVI ŠVICARSKI PREDSEDNIK.

Bern, 18. dec. Včeraj je zbornica volila nove zvezne svetnike in zveznega predsednika. Za predsednika je bil izvoljen zvezni svetnik Eberlin, za podpredsednika pa zvezni svetnik Motta.

KRONANJE RIZA KANA.

London, 18. dec. Kronanje Riza Kana za šaha Perzije se je vršilo z velikim razkošjem. Šah je sprejel višje uradništvo in duhovništvo ter diplomatski zbor. Sovjetski poslanik je bil pri tej priliki prvič sprejet pri novem šahu.

Veliki zameti.

Beograd, 18. dec. Iz vseh krajev države poročajo o silnem padanju snega in o zametih, zlasti v Bosni, Vojvodini in Srbiji. V Južni Srbiji prihajajo krđela volkov in lisic v nekatera sela. Promet potniških vlakov je oviran. Ves dan je bilo na mnogih krajih zaposlenih veliko delavcev, ki so čistili proge. V Bosni je tak mrz, da je več ljudi zmrznilo. Mesta v Srbiji so ostala brez zveze z ostalim svetom. Znatno je otežen železniški promet na progi med Zagrebom in Beogradom. Vlaki prihajajo z velikimi zamudami. Potniški vlak iz Novega Sada je bil v Stari Pazovi od snega zameten. Železniški promet med Rumo in Vrdnikom je popolnoma ustavljen. Tudi v vsej Bosni, zlasti na vzhodni progi, je železniški promet zelo oviran. Brzovlak, ki je prispel v Sarajevo, ni imel priključka na zagrebški in beograjski brzovlak. V tuzlanski oblasti ne pomnijo takšnega snega. Vsa pota na Fruški gori je sneg zamel in mestoma je sneg visok več metrov. Iz Užice javljajo, da še neprestano sneži. Vsa pota so zametena. Užice že dva dni nimajo zveze s svetom. Iz Osijeka javljajo, da je tam 10 do 12 stopinj C mraza. Na Reki in Sušaku kaže toplomer 11 stopinj pod ničlo. Iz Skoplja javljajo, da je nekaj orožnikov izgubilo sledu. Mislijo, da so jih volkovi raztrgali. Vardar je silno narasel, tako da preti nevarnost povodnji. Po vesteh iz Kotora, je tudi tam mnogo snega.

BURNA SEJA ČESKEGA PARLAMENTA.

Praga, 18. dec. Včeraj je prišlo v parlamentu, ki se je sestal prvič po volitvah, do burnih scen. Seja se je svačeno otvorila ob 11. popoldne. Poteklo pa je že tri četrt ure, ne da bi prišla v dvorano vlada. Zato so nemški nacionalci v znak protesta začeli razgrajati. Šele čez eno uro so prišli ministri. Vzrok zamude so bili razgovori, ki so jih vodile med seboj stranke velike koalicije. Ko se je pojavil novi poštni minister Šramek, se je hrup med nemškimi poslanci še povečal. Poslanci so protestirali proti redukciji nemških poštinih uradnikov. Šramek je prišel četrť ure kasneje kot drugi ministri. Ob njegovem prihodu je nastal tak hrup, da Švehla ni mogel govoriti. Vse predsedniškovo zvonjenje je bilo brezuspešno.

BOJ ZA PREDSEDNIŠKO MESTO V ČESKEM SENATU.

Praga, 18. decembra. Seja senata, ki je bila sklicana za 6. uro zvečer, se še ob 10. ni pričela, ker se vladne stranke niso mogle zediniti glede osebe predsednika.

PRED OBNOVITVIJO RUSKO-FRANCOŠKIH POGAJANJ.

Pariz, 18. dec. Na sestanku, ki se je vršil včeraj med generalnim tajnikom ministrstva zunanjih zadev Berthelotom in med ruskimi zastopniki, je bilo sklenjeno, da se v najkrajšem času obnove pogajanja med Francijo in Rusijo. Delegacija se bo sestala v Ženevi.

DR. KOCH VRNIL MANDAT.

Berlin, 18. decembra. Poslanec dr. Koch je včeraj vrnil mandat za sestavo vlade, ker so se mu izjavili vsi poskušati, da bi sestavil vlado velike koalicije. Predsednik Hindenburg še zadržuje odločitev, komu naj se poveri mandat. Prejkone ga dobi dr. Luther, ki bo imel nalogo sestaviti vlado centra.

Redni občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo.

Včeraj dne 17. t. m. se je vršil redni letni občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo v dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Zastopanih je bilo 100 podružnic s 167 delegati.

Občni zbor odpravi predsednik g. Ivo Sancin, ugotovi sklepčnost, pozdravi vse navzoče, posebno pa zastopnika vel. župana mariborske oblasti g. Zidanška. Opozori na narodni praznik in predlaga udanostno brzozavko kralju, kar se sprejme z viharinimi živjico-klici. Brzozavka je bila poslana tudi poljedelskemu ministru Miletiču.

V uvodnem nagovoru poudarja, da bo sedanji odbor podal na tem obnem zboru obračun ne samo za leto 1924, ampak tudi za leto 1923 kljub temu, da ne more biti odgovoren za družbino poslovanje in oni dobi. Kajti od leta 1922 se ni vršil noben občni zbor, ker so nastale po smrti predsednika Gustava Pirea razne nepravilnosti in so se občni zbori zavlačevali ali preklivali. Končno je razčistil zadevo šele Državni svet, o čemer poročamo spodaj. Končno se spomni mnogih umrlih, za družbo zaslužnih mož, kakor Gustava Pirea, ing. Rado Sviglja, dr. Vrstoška i. dr.

Tajniško poročilo

Kmetijske družbe poda tajnik ing. Lah:

Zadnji občni zbor se je vršil dne 8. novembra 1922. leta, na katerem je bil podan obračun za leto 1921, in so se izvolili izžrebani kandidati.

Meseca maja 1923 je preminul tedanji predsednik družbe Gustav Pire, naka je prevzel njegove posle prvi podpredsednik prof. Evgen Jarc. Začeli so se za Kmetijsko družbo žalostni časi. V odboru so se pričeli različni spori in pokrajinska uprava je radi tega razpustila glavni odbor in imenovala g. Franca Zupneka komisarjem. Ta je razpisal občni zbor na 30. maja 1924. leta z delegati, izvoljenimi za leto 1923. Toda ministrstvo za notranje zadeve ga je preključilo in s 1. septembrom je bil komisar Zupnek odstavljen ter imenovan na njegovo mesto g. Evgen Jarc, ki je sklical občni zbor za 17. november 1924. leta z delegati, izvoljenimi za leto 1924. A v tem času je Državni svet odločil, da odredbe notranjega ministrstva niso bile po zakonu utemeljene in da se vlada ne sme vmešavati v notranje zadeve Kmetijske družbe. Veliki zbor Ljubljanske oblasti je zato Evg. Jarca razrešil dolžnosti in imenoval na njegovo mesto dr. Frana Spiller-Muysa. Ta je 15. decembra 1924. leta sklical za poslovanje leto 1923 občni zbor z delegati, izvoljenimi za leto 1923. Edina točka dnevnega reda so bile volitve. Izvoljen je bil sedanji odbor z g. I. Sancinom kot predsednikom na čelu. S tem je prenehalo nelegalno stanje v Kmetijski družbi.

Nato poroča tajnik o družbinem delovanju v letih 1923/24. Družba je skušala čim bolj razširiti svoje delovanje in ga dvigniti na predvno višino. Toda stavljeni so ji bile razne zapreke. Tudi je manjkalo prave poštvenosti. Dobivala ni zadostnih podpor, sama pa tudi nima sredstev ne kapitala, da bi lahko vedno zadostila vsem potrebam. Ustanovljenih je bilo tudi nekaj novih podružnic. Stanje teh je bilo:

V letu 1923—360 podružnic in 15.029 članov, v letu 1924 — 363 podružnic in 25.227 članov.

Imela je tri odseke, ki so pospeševali posamezne panoge kmetijstva: dva konjerejska odseka, in sicer eden za Kranjsko in drugi za Štajersko in Prekmurje, ter vinarski in sadjarski odsek. Ti odseki so se pozneje osamosvojili in tako prenehali biti člani družbe.

Družbino glasilo »Kmetovalec« je skušala razširiti, ne samo po Sloveniji, ampak tudi po ostalih delih države. Prilogo »Konjerejec« je morala ukiniti vsled prevelikih stroškov, kajti članarina 15 Din pač ne more kriti vseh stroškov.

Družba je gojila tudi potovalni pouk. Po različnih krajih je priredila 23 predavanj. Poskušala je ustanoviti po srbskem vzorcu mladinske klube, kar se pa ni obneslo, radi neumevanja te akcije. Dne 4. oktobra 1924. leta je bilo sklicano kmetijsko posvetovanje, na katerem se je razpravljalo o pospeševanju kmetijskih panog. Udeležil se ga je tudi te-

danji poljedelski minister Kulovec, ki je dovolil podporo 60.000 Din za prirejanje večdnevni kmetijskih tečajev.

Družba je morala tudi večkrat posredovati pri različnih oblastih. Predvsem za znižanje izvoznih carin, za olajšanje pravilnika o kontroli semnja, protestirala proti pretilanim davkom, zahtevala večje kredite itd.

Leta 1923. je praznovala petindvajsetletnico kmetijske gospodinske šole, ki je velevažnega pomena za razvoj kmetijskega gospodarstva in katero vlada žal ne podpira zadostno.

Družbina drevesnica v Šiški je bila prodana in ustanovila se je nova drevesnica na Poljanah, ki je še mlada in zato družba ni mogla nuditi članom toliko dreves, kot prejšnja leta. Pašniško posestvo Ivje je dala v najem za košnjo, kar se je materijalno dobro obneslo.

Družba je dalje pospeševala v čim najvišji meri razne gospodarske panoge, kakor vinarstvo in kletarstvo, sadjarstvo, konjerejo, posebno pa živinorejo. Skrbela je za dobavo dobrih plemenskih bikov, mrjascev in petelinov. Večji del podpor v to svrhu je dovoljevala država, ki je pozneje to akcijo prevzela v svoje roke.

Ogromen je bil tudi blagovni promet. Dobavljala je predvsem umetna gnojila, nadalje semena in sredstva za pokončevanje rastlinskih škodljivcev. Blagovni promet je najbolj razviden iz sledečih števil:

Leta 1923 — 269 vagonov blaga v vrednosti 12.726.402 Din, leta 1924 — 189 vagonov blaga v vrednosti 6.690.873 Din.

S tem je tajniško poročilo bilo izčrpano in predsednik odpravi debato. K besedi se oglasi g. Vodopivec, ki poudarja, da naj družba skrbi, da dobavlja podružnicam čim najboljše blago in po nizki ceni, kar se v letih 1923 in 1924 ni godilo. G. Makar iz Metlike poudarja nasprotno. Za tema dobi besedo g. Černe iz Šiške, ki poudari, da je bilo predvsem slabo poslovanje v letu 1924, ko je bil komisar prof. E. Jarc. To izpričujejo tudi številke blagovnega prometa.

Pri obračunskem poročilu, ki ga je podal tudi ing. Lah in ki izpričuje v letu 1923 dobiček, v letu 1924 pa izgubo, se spet oglasi k besedi g. Černe, ki graja nepravilnosti, zagrešene v času poslovanja g. E. Jarca. Med delegati nastane razburjenje, čujejo se klici: »Dol Jarc!« i. dr. G. Jarc se zagovarja, da ni ničesar zakrivil in da je vedno delal na to, da bi družbo obvaroval škode. Med splošnim kričanjem in zvonjenjem predsedniškega zvonca se dvigne k besedi poslanec Zebot, ki v imenu delegatov za Štajersko protestira, da se podaja bilančni račun za leto 1923 pred navzočimi delegati na tem obnem zboru. Gospod Sancin ugotovi, da je že pokojni Pire pred smrtjo sestavil dnevni red za občni zbor, ki se je pa pod predsedstvom g. Jarca zavlačeval, da bi se med tem pridobili novi člani, pristajali SLS, in za kar je obljubil g. Remec en milijon kren v svrhu plačanja članarine. Ti bi izvolili nove delegate in bi tako dobili klerikalni družbo v svoje roke. Za njim pojasi g. Lovro Petovar, da je bilo na zadnji seji soglasno sklenjeno, da se predloži bilanca za l. 1923 in 1924 na tem obnem zboru, vsled česar je protest g. Zebota in njegovih tovarišev brezpredmeten.

Preide se k nadaljnji točki dnevnega reda, in sicer k volitvam izžrebanih odbornikov. Izvoljeni so bili za Kranjsko: za podpredsednika Ivan Pipan s 138 glasovi, za odbornike pa Ivan Urek, Martin Bajuk in Ivan Remškar. (Vsi pristajajo ZSKL.) Za Štajersko: dr. Ivan Jančič, Robert Košar in Martin Steblovnik. (Vsi pristajajo SLS.) Ostali odbor s predsednikom g. I. Sancinom ostane.

Obnavlja o predlogih o spremembi pravil se preloži.

Kot zadnja točka slede predlogi, o katerih se pa ni sklepalo, ker se je preložila prejšnja točka.

Ob koncu povzame zaključno besedo g. I. Sancin, ki poudarja, da je treba več poštvenosti, da ne sme biti v družbi nikakih splov, še manj pa strankarstva. Vsi v slogi in prijateljstvu za razvoj kmetijstva!

Nato zaključi občni zbor ob pol 2. uri popoldne.

Tiskovna pravda Svetozarja Pribičevića.

Te dni se je vršila v Beogradu zanimiva obravnava. Na zatožni klopi je sedel učitelj Milutin Stanković, večletni urednik »Narodne Prosvjete«. Stanković je napisal v svojem listu oster članek zoper Pribičevića. Očitno mu je, da je sedel ob času, ko je ljudstvo prenašalo najhujše gorje, (umik skozi Albano in boji na solunski fronti) v Budimpešti ob nogah znanega našega sovražnika grofa Tisze, dalje, da je razglašal najbolj idealne zagovornike srbsko-hrvatskega sporazuma ter zanesel v ljudsko življenje najhujše sovražstvo. »Okrog demona naše nacionalne misli — piše Stanković — se zbirajo tolpe lopovov in »štreberjev«, ki plenijo državo ter profanirajo vse, kar je svetega. Članek konča z ugotovitvijo, da je Pribičević »pokast, ki se je vmešala v življenje našega ljudstva ter glavna ovira za uresničenje naših nacionalnih idealov.«

Ker je bil Pribičević, ko je inkriminirani članek izšel, prosvetni minister, je ovdela uprava mesta Beograda Stankovića uradno radi obrekovanja člana vlade.

Med preiskavo se je skliceval Stanković v dokaz resnice svojih trditve na dr. Tomljenovića, bivšega hrvatskega bana, dr. Ivana Ribarja, bivšega predsednika skupštine, in še več drugih politikov kot priče.

Pri obravnavi je vztrajal Stanković pri svojih trditvah. Poudarjal je preganjanje hrvatskih in srbskih učiteljev po Pribičeviću ter se skliceval na dokumente. Nato se je pričelo zaslišavanje prič. Priče so izpovedale za Pribičevića jako neugodno. Banjanin je na primer dejal, da je prepričan, da je sejal Pribičević od osvobođenja do danes med ljud-

stvom samo sovraštvo, dejal je da je umenja, da se zbirajo okrog Pribičevića res koristari, ki plenijo državo, pripomnil je pa, da ne govori na podlagi osebnega opazovanja. Tudi priča dr. Ribar se je izrazil, da je prepričan, da služi Pribičeviću politično delovanje bolj razdor kot pa ujedinjenju ljudskih množic. Najbolj neugodno za Pribičevića je izpovedal urednik »Odejak« Milan Popović, ki je izjavil, da je bil Svetozar Pribičević od leta 1916 do konca vojne neprestano v Budimpešti, kjer se je gibal popolnoma svobodno. Dasi je bil poslanec, se ni udeleževal sej parlamenta, ker se je tozadevno sporazumel z madžarsko vlado. Na ta način je užival imuniteto in vlek el popolne poslanske dijete. Vse to je znano priči iz osebnega občevanja s Pribičevićem v Budimpešti. Obravnava je bila v svrhu zaslišanja priča dr. Lorkovića in dr. Peneša, ki nista prišla k obravnavi preložena.

ANTONIO MAURA †.

V starosti 73 let je umrl te dni nenadoma v Madridu državnik Don Antonio Maura Montaner, vodja španske konservativne stranke.

Antonio Maura je bil eden od velikih španskih drž. zadnjega četrtstoletja. Med tem časom, ko je rotirala državna oblast po velikim strankama liberalcev in konservativcev, je bil Maura nič manj kot 7krat ministrski predsednik. Kot eden najbolj energičnih politikov in izbornih parlamentarni govornik je imel pa tudi kot vodja opozicije velik vpliv. Njegova politika je bila vedno

odločno klerikalno in strogo konservativno orientirana. V času, ko so vznemirjali evropske države in posebno Špansko anarhistični atentati na vladarje, se je obrnil z vso silo zoper anarhizem in vse, ki jih je po pravici ali po krivici smatral za njegove pristaje, to je privedlo do znane afere Ferrer, ki je razburjala pred 17. leti Evropo. V naslednjih letih je stopil kot voditelj vlade, — tudi kadar so bili na krmilu konservativci, — bolj v ozadje. Šele ko je postalo za časa vojne pereče vprašanje ohranitve španske nevtralnosti, je stopil zopet v ospredje. Da je ostala Španija nevtralna, je v nemali meri zasluga Maura, ki je ustvaril leta 1917 znani koncentracijski kabinet iz liberalcev in konservativcev. Po vojni je stal samo enkrat prehodno na čelu vlade. Vojaška diktatura je strla tudi njegovo politično moč popolnoma. Toda mogoče bi ne bilo trajalo več posebnog dolgo, da bi bil poklican v kraljevsko palačo, da ga ni odpoklicala smrt.

Politične vesti.

Da se ne bo »Jutro« še kdaj po nevednem postavljalo s svojo državotvornostjo in udanostjo kralju, konstatiramo, da je včerajšnje »Jutro« na kraljev rojstni dan pozabilo.

Kulturno delo HSS se najbolj jasno vidi v njenem doslednem in vztrajnem boju proti nepismenosti. Samo ena številka »Doma« poroča o sledečih uspehih: V Gornji Stubici ne bo spomladati več analfabetov. Prošli ponedeljek so se pričeli tu analfabetki tečaj, katere obiskuje 493 nepismenih kmetov iz 13 vasi. Poučuje nepismene kmete 20 pisarnih kmetov, ki so se za pouk pripravili v posebnem tečaju, ki so ga vodili učitelji in učiteljice. Te tudi nadzorujejo pouk nepismenih. Najstarejši kmet, ki obiskuje analfabetki tečaj, je star 48 let. — Organizacija HSS Špansko pri Zagrebu je tudi uvedla analfabetki tečaj, ki ga obiskuje 21 analfabetov. — Analfabetki tečajji so se otvorili dalje v Ljubiji (Bosna), v Prnjavoru, v Jablanovcu, v Sv. Klari pri Zagrebu in v Andrijaševcu. — Stevilni analfabetki tečajji so se otvorili že prejšnje tedne. Analfabetke tečaje vodi »Seljačka Sloga«, ki je tudi prevzela organizacijo posebnih gledaliških predstav v zagrebškem gledališču za podeželje. Dobro bi bilo, če bi se isto zgodilo v Sloveniji.

»Dome« o obtožbi Lukinića. Radičevoglasilo piše, da je končala obtožba proti dr. Lukiniću zanj nad vse slabo. Lukinić sicer ni iz formalnih vzrokov izročen sodišču, ki bi ga na temelju baš teh nedostatkov proglasilo nekrivim, zato pa je celokupno delovanje Lukinića z ozirom na odpravo sekvestra nad posestvom Thurn-Taxis proglašeno kot nepravilno, napačno in za državo škodljivo ter je narodna skupščina sprejela v tem zmislu temeljito podprto resolucijo, ki pred vso našo javnostjo pomeni za dr. Lukinića pravo politično smrt.

Radič pri Nastasu Petroviću. O tem piše »Dome«. Predsednik HSS je vrnil obisk Nastasu Petroviću, bivšemu notranjemu ministru v lanskim Davidovičevi vladi. Oba politika sta več ko eno uro v rodbinskem krogu najprišrčnejše razgovorjala, najprej kot dobra znanca o navadnih stvareh in potem kot politika tudi o nekaterih važnih vprašanjih, zlasti o politiki narodnega sporazuma, ki je danes edina državna politika, kakor je to umno in pogumno naglašal g. Ljuba Davidović na letošnjem kongresu demokratske stranke.

Kriza v vladi? Tako tolaži zopet dični »Slovenski Narod« svoje pregovorno naivne naročnike, da bi se naprej upali na one zlate čese, ko je bilo treba samo na gumb pritisniti, pa se je izpolnilo, kar je osebna maščevalnost ali nič manj lepa dobičakarjnost za hotela. Toda zaman vse nade, ker politika sporazuma ostane tudi nadalje državna politika. Vsaka rekonstrukcija vlade bo to nedvomno potrdila in posledice naj si pripiše vsak sebi, ker je bil tako naiven, da je verjel — »Slovenskemu Narodu«.

Pred otvoritvijo češkoslovaškega parlamenta. Na skupni seji vseh vladnih strank je bil izvoljen odbor dvanajstoroce koaliranih vladnih strank. Za parlament je sestavljen ta odbor sledeče: Stašek in dr. Botto za republikansko (agrarno) stranko; Košek in Roudnický za češke klerikalce; dr. Meissner in Tomásek za češke socialne demokrate; Slavíček in Zemínová za nar. socialiste, dr. Kramář in dr. Lukavský za narodne demokrate in Najman ter Horak za obrtnike. — Senata dvanajstoroce je sestavljena sledeče: Donát in dr. Šrobar za republikance, Valoušek in dr. Procházka za lidovce, dr. Soukup in Jaros za socialne demokrate, Pánek in dr. Klouda za nar. socialiste, dr. Fáček in dr. Brabec za narodne demokrate in Thoř ter Tačka za obrtnike. — Določeno je bilo dalje, da je namestnik min. predsednika Švehle soc. dem. Bechyňa. — Nato se je razpravljalo o izvolitvi predsedstva parlamenta in skupščine. Sklenjeno je bilo, da dobi predsednika skupščine republikanska, kot najmočnejša stranka. Za predsednika bo izvoljen posl. Malypeto. Podpredsednika mesta dobe lidovci, socialni demokrate, dočim pripade peto mesto opoziciji. — Dosedanji predsednik senata Donát je odstopil. Obe socialistični stranki zahtevata, da pripade to mesto njima in bi se potem po medsebojnem dogovoru vrstili poslanci obeh strank. Obenem pa zahtevajo to mesto tudi lidovci, kot druga najmočnejša stranka. Do sporazuma se ni prišlo, ni pa nobenega dvoma, da do tega pride.

Neuspeh dr. Koča. Čeprav so vse prizadete stranke izjavile, da so načelno za vlado velike koalicije, so se vendar pogajanja za tako vlado razbila. V prvi vrsti vsled zahtev socialnih demokratov, ki so zahtevali tako dalekosežne socialne reforme, da bi bil vsled njih proračun preveč povišan. Ker ni upanja, da bi se mogla sestaviti vlada velike koalicije, se računa s tem, da sestavi novo vlado s starimi ministri dr. Luther, ki bi na mesto odstopivših nacionalnih ministrov vzel uradnike.

Sovjetske koncesije Japoncem. — Med sovjetsko vlado in japonskim konzorcijem je bila podpisana pogodba, po kateri preide del premogovnikov in naftinih vrelcev na severnem Sahalinu za 45 let v eksploatacijo japonskih trdk. Japonski koncesionari so se morali zavezati, da bo veljala v njih podjetjih sovjetska zakonodaja glede dela. Tudi sme obsegati število japonskih delavcev samo gotovo višino. Po 45 letih ali v slučaju odpovedi koncesijske pogodbe pridejo vsa podjetja brezplačno v last sovjetske vlade. Sporna vprašanja med koncesionari in sovjetsko vlado se rešujejo od najvišjega sodišča sovjetske unije.

Prosveta.

Ljubljanska opera. Po Foersterjevi »Evi« v repertoarju mal zastoj. Orkester je bil poslan z V. Novakovo »Burjo« (Bouffe), solisti in zbor pripravljajo Wagnerjevega »Večnega mornarja«. — Dvakrat je gostovala gospa Olga Olgina. Prvič v »Rigolettu« (Gilda), kjer ni posebno uspeła, drugič v »Manon«, kjer je splošno ugajala. Pevka ima tehnično vzorno izšolan glas, ki ji pa ne zveni v vseh legah enako, v igri je bila jako prikupljiva. Vloga je pela v francoskem jeziku. Dočim se je v »Rigolettu« izredno odlikoval g. Holodkov, je v »Manon« dosegel ponovno priznanje publike g. Banovec (de Griex), celo na odprtem odru v III. sliki, ki je bila na predstavi posebno dobra. Sodelovanje orgel je imenitno učinkovalo. »Manon« je dirigiral s svojo znano rutino g. ravnatelj Polić.

Komorni večer. Brata Rihard in Lado Zilka, člana Zikovega godalnega kvarteta, sta v družbi s konservatorijskim profesorjem Janko Ravnikom priredila v sredo zvečer v dvorani Filharmonične družbe komorni koncert, na katerem smo poslušali skladbe Vitezlava Novaka, Riharda Straussa in Bedřicha Smetane. Kontertantje so spored absolvirali sijajno in so morali par komadov na zahtevo občinstva, ki je dvorano popolnoma napolnilo, navreči. Več o tem lepem koncertnem večeru jutri.

Generalna vaja za V. Novakovo »Burjo«, eno najmočnejših simfoničnih del slovanske glasbene literature je pokazala, da čaka na današnjem koncertu v Unionu Ljubljancane velik umetniški užitek. Ves ogromni aparat (160 sodelujočih) vodi s sigurno roko in globokim umevanjem krasne sklade g. kapetnik Niko Stritof.

Vitezslav Novakova »Burja« (Bouffe) je simfonična pesnitev, v kateri ima glavno, da, najvažnejšo vlogo orkester. Orkestru je dal skladatelj pri tem delu vse svoje misli in svoje globoke viise. Orkester nam na do sedaj nedosežen način slika vsa čudesa morja. Orkester nam slika njegovo mirno valovanje, slika nam pa tudi najgroznejši vihar na morju. Glavno vlogo današnjega slavnostnega koncerta ima brez dvoma naš operni orkester, ki bo imel danes sijajno priliko, da pokaže svojo moč in svoje zmoglosti. Glavni opernega orkestra so se z izredno ljubeznijo in ponosom lotili študija tega impozantnega dela in v prvi vrsti se moramo ravno orkestru zahvaliti, da bomo imeli priliko tudi v Ljubljani slišati ta krasen umotvor. V orkestru pa sodelujejo tudi člani orkestralnega društva Glasbene Matice in pa nekateri člani Muzike dravske divizijske oblasti. Vse te tri korporacije je združil v eno celoto dirigent gospod Niko Stritof in prepričani smo, da si bodo pod njegovo taktirko izvojevali danes zvečer popolno zmago, pa tudi vse priznanje navzoče publike. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni in od 7. ure dalje pri vходу v Unionsko dvorano.

Pri današnjem slavnostnem koncertu sodelujejo poleg opernih solistov, gospe Pavle Lovšetove ter gg. Banovca in Beletta tudi še operni zbor, ki poje za odrom razne vzklike, kakor jih zahteva skladatelj v svoji partituri. Zborovski part pa izvaja pevski zbor Glasbene Matice. Z orkestrom vred nastopi na koncertu okrog 200 sodelujočih.

Književnost.

Nov priročnik in praktičen zemljevid. — V zadožbi društva Učiteljski dom v Mariboru je pravkar izšel IV. ročni zemljevid mariborskega okrožja obsegajoč Celjsko kotlino in Spodnje Slovensko Posavje, v merilu 1:150.000, risal Slavoj Dimnik, tisk in litografija Mariborska tiskarna. Zemljevid, ki je izvršen v osmih barvah, nam kaj plastično predstavlja označeno ozemlje, je zelo lepo in vestno izvršen in kaže lep napredek priznanih Dimnikovih zemljevidov kakor tudi tehnične izvršitve slovenskega litografičnega podjetja. Zemljevid obsega v severnem delu ozemlje od Mozirja do Konjice, doline Dravinje in Zg. Haloz, proti jugu sega tja do litjskih hribov, Kuma, St. Janža, Krškega polja in Brežiške kotline. Obsega vso spodnjo Savinjsko dolino, Savsko dolino od Zgorja do Čateža, porečja teh rek kakor tudi Voglajne in Sotle. Popelje nas z znamenovitimi planinskimi poti v gorovje med Trbovljami in Celjem, na Goro Oljko, na Konjiško goro, na Boč, Donačko goro, na znani Kum, na Lisco in mogočni Bohor. Ta zemljevid predčuje mnogim Slovincem še toli nepoznane pokrajine okoli Podolrtka, Posrede, Kozjega, Planine in toli poznano Bizelsko. V zemljevidu je označeno nad 800 krajev, cerkva, gradov, industrijskih naprav itd., razvidne so šole in župnije in naj-novejše oblastine in srezke meje, ki so se v tem ozemlju popolnoma spremenile. Novo je Falski daljnovid na Trbovlje in Zidani most, železnica, ki vodi iz Rajhenburga v novi premogovnik pri Restanju in je projektiran kanal na Krškem polju. Zemljevid, ki bo dobro služil šoli in tujcem, bo dobro nadomestilo za nekdanje vojaške specialke, ki so že zastarele, ter ga radi tega toplo priporočamo. Dobiti ga je v vseh knjižarnah v podrobnji prodaji in za ceno 10 Din.

Dnevne vesti.

BESEDE IN DEJANJA

ali

LJUBEZEN — V PRAKSI...

G. urednik!

Ze parkat ste na tem mestu čisto pravilno razglašili »ljubezen« svobodnih Jugoslovancev do zatiranih in trpečih bratov v Primorju. Naj še jaz dodam par žalostnih dejstev!

Slovenci in Hrvati »onstran lužec« — v daljni Ameriki, kamor so se zatekli v strahu pred gospodarskim polomom in v sed bednega položaja v fašistovski Italiji, niso pozabili na svojo domovino in se ob vsaki priliki spominjajo primorskih časopisov s denarnimi prispevki za tiskovni sklad!

Koliko pa je svobodnih Jugoslovancev, ki bi le enkrat v ta namen kaj darovali? V tem sedmih let preganjanja naših trpinov v Primorju se to še ni zgodilo!!! Tu pokažite svojo ljubezen! Hic Rhodus, hic saluta!

In še nekaj!

Kljub siromašnemu stanju našega ljudstva v Primorju in šikanam fašistov na vseh koncih in krajih, čutijo vendar primorski študenti dovolj poguma in moči, izdajati svoje izborni dijaško glasilo »Naš Glas« — in to v formatu »Zenskega svetca«.

A vprašajte, koliko naših študentov sploh pozna to revijo, kaj šele, da bi bili nanjo naročeni. Za take stvari naša »nadebudna« mladina nima ne smisla ne denarja, ker ga nimajo starši! Zvižganje pred konzulatom je dovolj, sedaj pa v kino ali k sportni tekmi — opravili smo svojo dolžnost — — — »Živelo naše Primorje«!

To je »ljubezen« in »narodnost« — v praksi!

Ob priliki hočem še bolj izpolniti to rubriko Vašega cenj. lista.

Za danes naj samo še omenim, da ni čutilo — razven redke izjeme — nobeno ljubljansko uradništvo, ki je prejelo prvi dve številki »Našega glasa«, potrebe, vsaj v navadno informacijo izpregovoriti o tem listu, kaj šele, da bi ga naši srednješolski mladini priporočali! Vse to v interesu domovinske ljubezni in kulture... kajti kaj je večja škoda, da izpustijo poročilo o zakonitem samomoru, ali priporočajo v kratki notici čitanje kulturnega lista?!

Hvala, g. urednik, za naklonjenost! Ob prihodnjem posvetim še kam drugam, saj je to poglavje neizbržno, kakor je neizbržno ono »poglavje brez konca« na Goriškem... P. v. b.

Nov jugoslovanski konzulat je bil odprt 1. decembra v Temešvaru. S tem je bilo ugodno želji vojvodinskih gospodarskih krogov.

Visoka ekonomsko-komercialna akademija v Zagrebu. Prosvetni minister je sprejel 18. decembra visoke šole za trgovino in promet v Zagrebu. Minister je konferiral z dekanom o reorganizaciji omenjene šole, ki naj bi se pretvorila v visoko ekonomsko komercialno akademijo s činom fakultete. Minister bo predložil predlog v najkrajšem času ministrskemu svetu.

Eksplozijska nesreča. Ko je pospravil 18. decembra v Mostaru sluga podporočnika Vujičevića, Stepan Kovačević, sobo svojega oficirja, se je dotaknil, nič hudega sluteč, na oknu svoje bombe, glede katere se ne ve, kako je prišla tja. Bomba je padla na tla, eksplodirala, odtrgala slugi par prstov ter ga na glavi tako težko poškodovala, da zdravniki dvomijo, da bi ozdravil.

Posojilo beogradske občine. Beogradska mestna občina se pogaja z neko ameriško finančno skupino za večmilijsko dolarsko posojilo.

Nova meteorološka postaja — je vzpostavljena v Vranju. V kratkem se ustanovi tudi v Leskovcu nova meteorološka stanica.

Zgradba novega gledališča v Subotici. Subotički občinski svet je sklenil na svoji sedajšnji seji, da zopet sežida mestno gledališče, ki je pred 10 leti pogorelo. Vlada je dovolila v ta namen letos 300.000 Din prispevka, prihodnje leto bo dala še enkrat toliko. Po prvotnem načrtu bi bilo gledališče krasna monumentalna stavba, ki bi bila veljala 10 milijonov Din, sedaj pa se izdeluje nekoliko bolj skromen načrt za gledališče, v katerem naj bo prostora za 750 oseb.

Geometrska šola v Skoplju. Finančno ministrstvo je odredilo, da se olivori s 1. januarjem v Skoplju geometrska šola za izobraževanje strokovnega osebja za izdelavo katasir.

Za pogozdovanje Krasa so dovoljeni med drugim sledeči krediti: za pogozdovanje na otoku Rabu 320.000 Din; za dele blave Vojne Krajine 300.000 Din; za Crikvenico 200.000; za srez Krk 184.000; za srez Sušak 250.000 Din.

Pomanjkanje profesorjev v Srbiji. V žalskem šolskem letu so poučevali na srednjih šolah v Srbiji 903 neizpraznjeni učitelji. Od teh jih je bilo 600 pravzaprav ljudskošolskih učiteljev. Izpraznjeni profesorjev pomanjkanje zelo zelo, da je ostalo letos v južni Srbiji celo več ravnateljskih mest nezasedenih. Prosvetno ministrstvo je poslalo o tem obvestilo tudi v Slovenijo za slučaj, da bi hoteli kompetirati kak profesor za kako tako mesto. Kompetira lahko vsak profesor, ki ima 8 službenih let.

Vsem ki se bavijo s dekorativno umetnostjo. Francoska vlada izda s prihodnjim letom glavno poročilo o uspehu razstave. Za vsako inozemsko državo bo izdala poseben zvezek, tako tudi o jugoslovanski dekorativni umetnosti. Oddelek ministrstva trgovine in industrije je povelil podpisane, da spiše razpisno razpelo na podlagi danega programa. V ta namen potrebuje podpisani, posebno za razpisno o razvoju moderne pokreke, vpliva narodne umetnosti v Sloveniji, govorijo biografske podatke vseh naših umetnikov, ki se udeležujejo v eni ali drugi stroki umetne obrti. Vsi prizadeti umetniki se napotujejo, da pošljejo tekom 7 dni podatke podpisane. Z ozirom na kratek odmerjeni čas je potrebno, da se v danem roku izvrši.

V slučaju, da bodo oni izpadli o katerih podpisani ne bo imel na razpolago potrebnih podatkov, ne bode to krivda podpisane, temveč njih spomin. — Inž. arh. Kregar Rado, Srednja teh. šola.

Vinska razstava in sejm v Ivanjkevi. Vinarska zadruga »Jeruzalemljani« v Ivanjkevi je uprizorila dne 10. decembra 1925 v dvorani restavracije pri kolodvoru, lasti g. L. Petrovarja, dobro uspešno vinsko razstavo združeno z vinskim sejmom. Glasom kataloga je bilo pravčasno prijavljenih od 54 vinogradnih posestnikov 160 vinskih vzorcev za poskušajo oziroma prodajo. Komisija je priznala za kvalitetna vina več diplom. Diplome dode za izborna kvalitetna vina: 1. Zabavnik Josip, višji kletarski nadzornik v Mariboru za silvanca in rulanca pridelanega v Jeruzalemu. 2. Puklavac Anton, vinarški ravnatelj v Mariboru za rumeni šipon pridelan v Jeruzalemu. 3. Rajh Katinka, veleposelstnica na Moti pri Ljutomeru za muškati silvanec pridelan v Jeruzalemu. 4. Wolf Rob., vinogradni posestnik in general v pokoju v Grezovščaku pri Ljutomeru za muškati silvanec pridelan v Grezovščaku. 5. Brodar Stefan, vinski trgovec v Ormožu za beli burgundec pridelan v Brebrovniku. 6. Kočvar Fr., veleposelstnik v Središču za laško graševino in rumeni šipon pridelan v Kajžarju. 7. Petrovar Lovro, veleposelstnik in vinski trgovec za beli burgundec pridelan v Jeruzalemu. 8. Ravnateljstvo posestev štajerske hranilnice v Podlemiku za drobno graševino in traminca pridelano v Podgorcih. 9. Mestna občina Ormož za beli burgundec pridelan v Vinskem vrhu. 10. Diermayr Otmar, posestnik v Ormožu za laško graševino in silvanca pridelana v Kajžarju. 11. Dr. Ban Adam, odvetnik v Ormožu za rulanca pridelanega v Jeruzalemu. — Razen tega je izdala komisija 8 diplom za prav dobra kvalitetna vina.

Posnemanje vredno. Velike banke in trgovine v Ameriki so sklenile, da bodo dale svojim uslužbencem in delavcem letos bogatejšo božično gratifikacijo, kakor so jih dale sploh kdaj. Izdana je parola: »Dolarski božič«. Samo newyorške trgovine bodo izplačale, kot je preračunal »International News Service«, okrog 75 milijonov dolarjev gratifikacij, t. j. eno tretjino več kot lansko leto. Celokupne gratifikacije v vsej državi bodo znašale po tej cenitvi 250 milijonov dolarjev.

Božični prispevki za državne uradnike v Nemčiji. Nemški parlament je dovolil, da se izplačajo nižjim uradniškim skupinam božične podpore.

Novi načrt kazenskega zakonika na Čehoslovskem je gotov. Načrt izide v kratkem v tisku.

Nevarnost indicijskega dokaza se je izkazala 18. decembra pri nekem procesu radi umora pred hamburški poroto. Spomladi leta 1924 je bil ustreljen od neznanih storilcev neki čuvaj. Na podlagi vsakovrsnih izpovedi in indicij je padel sum na nekega Haberlanda in dva druga moža, tako, da je predlagal državni pravdnik tekotom procesa najvišjo dopustno kazeno: težko ječo 15 let. V zadnjem trenutku je prišla nova priča, ki je izjavila, da spričo dejstva, da grozi obsojenec tako težka kazen, ne more več molčati, kljub temu, da je obljubila pravemu morilcu svojočasno, da bo molčala. Opisala je natančno vse umor ter navedla prava morilca, ki sta momentano zaprta radi nekega drugega kaznjivega dejanja. Med splošno senzacijo je bil nato Haberland oproščen.

Železniški promet Pariz—Vladivostok. Včeraj ob 8. se je odpeljal iz Pariza prvi direktni vlak Pariz—Vladivostok. V Moskvo pride v nedeljo ob 9. uri. V Vladivostok pa v sredo teden ob eni. Vsa vožnja traja 13 dni. Vožni listi se plačujejo v dolarjih.

Z ljubljanske univerze. Na gradbenem oddelku tehnične fakultete so napravili 12. m. diplomski izpit za gradbene inženjerje Josip Črnjč iz Verda, Stojan Globočnik iz Kranja, Ivan Golob iz Podvinca in Jože Lah iz Ostržnjega.

Iz šolske službe. Premješčen je v Marenberg za šolskega upravitelja Miroko Lesnik, šolski upravitelj pri Sv. Duhu na Stari gori; v višjo skupino je pomaknjena učiteljica rožnih del na ženskem učiteljskem v Mariboru Ervina Ropas.

Kaznjene smrznili. Te dni so našli v eni od celic sodnega zapora v Osijsku kaznjence Milana Grotiča mrtvega. Kaznjence je ponoči smrznili. V Osijsku vlada veliko ogorčenje, ker se je izvedelo, da zaporov kljub hudemu mrazu zadnjih dni niso kurili.

Pet žrtv ogljikovega kisika. V nekem bratislavskem samostanu je zbolelo 9 gojenk na zastrupljenju z ogljikovim kisikom. Pet jih je umrlo, 4 so ozdravile, ena je še v bolnici.

Neznano ntopljenko so potegnili dne 14. t. m. iz Save nadele ob postaje Kresnice. Osebnost opis: starost 30—40 let; postava: manjša, šibka; obraz okrogel; lasje: kostanjeve barve; zobje: zdravi. Posebnih znakov ni imela. Gre za nesrečo ali pa za samomor.

Trebušni legar v avstrijskem plemiškem penzionatu. V jezuitskem samostanu Kalksburg pri Dunaju, kjer se vzgajajo še vedno sinovi nekdanjih plemičev iz Avstrije

in nasledstvenih držav, je izbruhnil trebušni legar. Obbolelo je 27 gojencev, ki so jih prepeljali v bolnišnico. Oblast je zavod zatvorila ter odredila kwaranteno, 300 gojencev je na opazovanju.

Vsakodnevne železniške nesreče na Francoskem. Te dni sta trčila pri Grive-u dva vlaka. 15 potnikov je bilo poškodovanih.

Usodepolne posledice kepanja. V Berlinu je vrgel te dni neki gospodični razposajen fantalan za šalo kepo zmuzlega snega v glavo. Občinstvo se je bombardirani dami smejala in nikomur se ni sanjalo, kake posledice bo imela vržena kepa za damo, ki leži sedaj v postelji s pretresenimi možgani. Zdravniki so izjavili, da ostane dama svoje žive dni pohabljen, tako da bo mislila do smrti na usodepolno kepo snega.

Revizija obsodbe komunista. Beograjsko kasacijsko sodišče je revidiralo akte v zadevi komunista in novinarja Moša Pijade ter kasiralo prvoinstančno sodbo. Pijade je bil obsojen, kot znano, na 20 let težke ječe, ki mu je bila znižana pozneje na 12 let. Kasacijsko sodišče je zavrnilo stvar zopet v prvo instanco s pripombo, da je uporabil za presojo slučaju novi tiskovni zakon, ki je milejši od vporabljenega.

Boj med policijo in repariji. Iz Manille (Filipini) poročajo: Ko je hotela policija te dni aretirati družbo banditov, ki so umorili nekega tukajšnjega visokega funkcionarja, je prišlo do srditega boja, v katerem je padlo 13 brigantov in 5 policistov.

Umor na uradno povelje. Iz Sofije poročajo: V torek zvečer je dal okrožni predstojnik Kirikov v Plevni poklicati zdravnika dr. Beševa iz njegove klinike ter ga neznano kam odvesti. Naslednjega jutra so našli Beševa v Kajlaku, nedaleč od mesta, mrtvega.

Drama ljubosumnosti. Iz Berlina poročajo: 48letni kotlar Robert Schade v Tegelu je živel že dalje časa s svojo eno leto mlajšo ženo Selmo v večnem prepiru. Vzrok je bila moževa nezvestoba. Te dni sta se zakonca zopet prepirala. Schade je odšel nato v gostilno. Ko se je o polnoči vrnil, se je pričel zopet prepir, ki se je razvil v pretep. Nato je postalo vse mirno. Ob 2. zjutraj je vzbudil Schadejevega sina močan hrup v spalnici staršev. Fant je pogledal ter našel svojega očeta v mlaki krvi z razklano črepijo mrtvega na tleh. Mati, ki je bila popolnoma oblečena, mu je v naglici povedala, da jo je hotel oče zadaviti. Da se ga je ubranila, je bila po sekiro. Po teh besedah je ženska odšla ter se ni več vrnila. Par dni nato so jo potegnili mrtvo iz Tegelskega jezera.

Velikanska tatvina rekomandiranih pisem. Te dni so opazili v Milanu, da je izginilo iz brzovlaka Pariz—Trst 780 rekomandiranih pisem, od katerih jih je bilo baje namenjanih 600 za Ljubljano, kjer bi bila imela biti kartirana naprej. Tatvina je bila izvršena najbrže v Parizu.

Illeten junak. Iz Pariza poročajo: 11letni deček Emil Agathe je bil te dni od maira mestnega okraja, v katerem stanuje njegov stariši priči občinskih svetnikov in učiteljev pohvaljen in obdarjen za junaka dejanje. Ko je šel Agathe te dni iz šole, je zapazil, da je gorela hiša, v kateri je stanovala neka znana mu rodbina z dvema malima otročičema. Deček je vedel, da so stariši ob tem času na delu. Zato je razbil šipe priličnih oken ter zlezal v stanovanje, ki je bilo že vse polno dima, po otroka. Ko ju je prinesel srečno ven, se je vrnil še enkrat v stanovanje ter pogasil ogenj, ki je nastal v kaminu. Ko so prišli ognjergasi, so našli dečka na pol onesveženega z gumijevo cevjo v rokah, ki jo je pritrdil v kuhinji na pipi vodovoda. Agathe je dobil kot plačilo za svoje junako delo spominski znak in hranilno knjižico z vlogo 100 frankov.

V herbi z volkovi. Vse ozemlje ob Volgi, od Samare do Kaspijskega jezera ogrožajo radi hude zime tolpe volkov. Ruski časopisi poročajo o tragičnem slučaju, ki se je pripetil te dni blizu mesta Borhune ob Kaspiskem morju. Kmet Arsenije Nikolajevič se je peljal v družbi svoje žene in svojega enoletnega otroka v dvojnem vozu domov. Na potu so jih napadli volkovi. Nikolajevič je pogljal konja, toda zaman. Ko je žena videla, da gre za življenje, je vrgla volkovom svoje dete. Volkovi so pustili po čudnem naključju otroka pri miru ter sledili vozu. Kmalu nato so potegnili kmeta z voza. Konji so med tem tekli, čim najhitreje so mogli. Volkovi so med tem tudi kmetico precej ogrižli. Končeno je prišel voz do prve hiše prve vasi, kjer so prebivalci volkove razkropili. Kmetica jim je povedala, kaj se je med tem zgodilo. Kmetje so se peljali na kraj, kjer je vrgla kmetica svojega otroka med volkove. Na svojo veliko začudenje so našli otroka nepoškodovanega v snegu. Od Arsenija Nikolajeviča so našli same kosti in del obleke. Njegova žena je drugi dan umrla.

Nepreviden obiskovalce cirkusa. Pariški industrialist Guy Comte de Matharel je stal te dni v cirkusu s hrčkom obrnjen proti kletki leva. Nenadoma ga je zgrabil lev s svojo šapo ter ga ranil precej nevarno na tilnik in levi roki. Lev je izpustil svojo žrtev šele, ko je jelo občinstvo udrihati po njem s palicami. Uprave cirkusa ne zadene nobena krivda, ker je krotilec Matharel malo preje opomnil, da naj ne hodi približno kletke.

Najbolj hvaležna in času primerna
BOŽIČNA IN NOVOLETNA DARILA SO
TRPEŽNA GORKA OBUTEV
IN OBLAČILA.

Za mal denar nabavite vse vrste istih
edinole v delatni trgovini konfekcijske
tovarne

FRAN DERENDA & CIE
LJUBLJANA

Gradišče 4.

Erjavčeva c. 2.

Telefon interurban 249.

Samomor iz verske blaznosti. 42letna učiteljica Cecilija Kocbeg v Mariboru je zažgala te dni pod posteljo ogenj, nakar je legla v posteljo. Ko so sostanovalec ogenj opazili ter udri v sobo, je bila učiteljica že vsa v plamenih. Umrla je še, predno je prišel rešilni voz. Z ozirom na to, da je bila učiteljica silno bigotna, se domneva, da je izvršila samomor v verski blaznosti.

Tragedija madžarske igralkice. Iz Budimpešte poročajo: Nekoč slavna madžarska primadona Avrelia Ernye je pred par dnevi zblaznela. Trpela je že več mesecev bridko pomanjkanje. Ker ni mogla dobiti niti v provinci službe kot pevka, je nastopala pri neki gledališki družbi s plačo 1.200.000 kron. Ta denar ni zadostoval niti za najnujnejše življenske potrebe. Igralka je stradala po cele dneve. Našli so jo nezavestno v njenem stanovanju. Ko se je zavedla, so ugotovili zdravniki, da je zblaznela. V zadnjem času se na Madžarskem sploh množe slučaj, da ljudje vsled pomanjkanja zblaznejo.

Zalostna usoda starke. V zatohtli in mračni luknji, bolj podobni živalskemu blagu kot človeškemu bivališču, je životala v bedi in pomanjkanju 67letna Marija Cepak v Trstu. Ostala je na stara leta popolnoma sama, prepuščena svoji usodi in milosti usmiljenih ljudi. Kadar je mogla, je prosjčila, sicer pa je čepela v svojem blagu in stradala. Zadnje dni ni bilo starke na pregled. Zato je neka njena sosedka iz radovednosti pogledala v starkin blag. Nudil se ji je žalosten prizor: strašno zanemarjena in sestradana je ležala na kupu umazanih cunj, bila jo je sama kost in koža in le njeni slabotni vzdihi so pričali, da še živi. O žalostnem slučaju je bila obveščena rešilna postaja, ki je prepeljala staro v mestno bolnišnico.

Novo angleško letalo. V Londonu preizkušajo momentano z največjo skrivnostjo novo bombno letalo, ki bo imelo 700 konjskih sil močan motor in hitrost 100 angleških milj na uro. Iz takih letal bodo sestavili celo zračno flotilo, namenjeno pravi vrsti za obrambo Londona. Letala bodo zgrajena tako, da jih v gotovi višini sploh ne bo mogoče videti, kaj šele obstreljevati.

Svetovni rekord v strojepisju pobit. Zvečer francoskih daktilografov je priredila te dni tekmo v pisanju na stroj. Mednarodni šampion Eleonora Mitchell je pobila svoj lastni svetovni rekord z dne 15. novembra ter napisala v 1 minuti 879 črk, t. j., če se vstejejo napake 142 besed na minuto.

Spomenik Adamu. Kot poročajo iz New Yorka, se nahaja edini spomenik, postavljen na čast prvemu človeku Adamu, v Baltimore-u (Zedinjene države). Spomenik so postavili pred 15 leti. Vsekako pa je moral naš praoče Adam dolgo časa čakati, predno mu je postavilo nekaj hvaležnih potomcev spomenik.

Odobrena učna knjiga. Minister prosvete je odobril, da se rabi Stihoslovje (metrika) dr. Nikola Omerse kot pomožna učna knjiga na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom. Knjiga se dobiva v založništvu Gončar & Leskovšek v Celju.

Smuški tečaj v Sarajevu. Včeraj omenjenemu smuškem tečaju na Pohorju so sledili drugi smuški tečaj pod istim vodstvom za novince in za izvežbane smučarje (prvi tečaj v Bosni), in to za dobo pravoslavnih praznikov (počitnic), od 4. januarja 1926, trajal pa bo približno 8 do 10 dni. — Prve osnovne vaje se bodo vršile tik Sarajeva, nato se premesti tečaj na vrh Bjelašnice 2067 m. Stanovalo se bo v observatoriju. Podrobnejši podatki za ta tečaj se bodo objavili. Prijave na Putnik (Turist-Office), Sarajevo, ali pa direktno na voditelja tečaja g. R. Badjara, Ljubljana, Marmontova ulica št. 18.

II. redni občni zbor društva trgovskih potnikov in zastopnikov za Slovenijo v Ljubljani se vrši dne 3. januarja 1926 ob 9. uri dopoldne v restavraciji »Ljubljanski Dvori, Ljubljana, z dnevnim redom v smislu pravil § 18., e). Pravico glasovanja imajo le člani, ki so vse obveznosti napram društvu poravnali. — Prijateljski sestanek članov se vrši na predvečer dne 2. januarja ob 8. uri zvečer v restavraciji »Zvezda«. Istemu izpriznosti prisostvuje tudi tajnik Trgoške in obrtne zbornice, g. Mohorič ter se člani vabijo, da se sestanka v čim večjem številu udeležijo. — Odbor.

Ljubljana.

1 — Proslava kraljevega rojstnega dneva. Kraljev rojstni dan je bil proslavljen v Ljubljani kot je bilo vnaprej določeno. Mesto si je naredilo praznično obleko, s hiš so plapolale zastave. Dopoldne so se vršile slovesne službe božje, v stolnici, v pravoslavni kapeli ter v protestantovski cerkvi. Povsodi so se jih udeležili zastopniki civilnih in vojaških oblasti, raznih korporacij in društev. Uradi niso uradovali. Na šolah ni bilo pouka. Med službo božjo so bile trgovine zaprte.

1 — Hišne posestnike ljubljanske in okoliške pozivlje Pokrajinska zveza društev hišnih

Popolnoma novo!

Velikanski uspeh pri večerajšnji premijeri!

Elegantno!

Napeto zanimivo!

Prvič v Ljubljani!

„Hitrejši kot smrt“

V glavni vlogi ljubljence vse kino publike predrzo smeli

Harry Piel

Elegantni, predrzo-smeli ljubljence vse kino publike, zvan »Človek brez živcev«, »električni človek«, »človek iz jekla«, »kralj zrak« itd., igra glavno vlogo v senzacionalnem filmu;

Predstave se vrše točno ob: 4., pol 6., pol 8., 9. uri. Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah.

Filmi KINO MATICA, vodilni kino v Ljubljani (Tel. 124).

posestnikov v Ljubljani, da se polnoštevno udeležijo shoda v nedeljo 20. t. m. ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Ljubljani. Shod sklicujejo vse gospodarske organizacije ljubljanske radi nujne in prepotrebne revizije zakona o taksah, ki zlasti hišne posestnike neverjetno hudo obremenjuje in onemogočuje radi previsokih pristojbin pravi promet med nepremičninami. Prenosne takse pri prodaji dedšine so neprimerno visoke, v nadaljnjem pa je zakon o taksah sedanjemu času popolnoma neprimeren, je nejasen, zato je neobhodna in nujna potreba, da se ga podvrže reviziji.

S PLENARNE SEJE ZBORNICE ZA TRGOVINO OBRT IN INDUSTRIJO V LJUBLJANI

Predlogi zborničnih članov dne 11. t. m.

Zbornični člani so stavili 20 samostojnih predlogov. Vsebinsko je sledeča:

1. K. Elsbacher iz Laškega predlaga, da se podaljša postanek potniških vlakov na postaji Laško na 2 minuti.
2. I. Jelačin ml. stavi protesten predlog glede pobiranja žigovine za trošarinske plombe.
3. I. Jelačin ml. predlaga akcijo zbornice za izdajanje koncesije ljubljanski borzi za trgovanje z devizami in valutami.
4. I. Jelačin ml. predlaga, da se pošlje ministru trgovine in industrije važna predstavitelja, da se vsilavi v državni proračun potrebna vsota za zgradbo poslopja za trgovsko akademijo v Ljubljani.

5. E. Franchetti predlaga, da se izreče zahvala poslanskim klubom, katerih člani so se pri razpravi o Obrtni banki zavzemali za interese Slovenije in da se prošjo, naj se zavzamejo za to, da se pozovejo v ustavni odbor, ki ima izdelati štatus, tudi zastopniki obrtništva.

6. V drugem predlogu se zavzema Eng. Franchetti za odpis davčnih zastankov do 8000 Din, če bi prisilno izterjanje onemogočilo preživljanje davkoplačevalca.

7. V. Weixl iz Maribora prosi za akcijo zbornice glede ukinitve zakona o pobirjanju draginje.

8. V. Weixl protestira proti dekretiranju treh državnih praznikov po ljubljanskem in mariborskem velikem županu.

9. Fr. Ks. Stare protestira proti nameravani ukinitvi direktije pošt in telegrafa v Ljubljani.

10. Fr. Ks. Stare predlaga zbornici, da ponovno opozori vlado na nevarnost, ki jo povzroča davčna obremenitev, da se naša industrija seli v druge pokrajine države.

11. Kralj iz Brežice prosi zbornico, da se zavzame za zgradbo železnice Novo mesto—Brežice.

12. Fran Bonač zahteva nastop zbornice proti zapostavljanju domačih podjetnikov pri dodeljevanju državnih dobav.

13. Hafner predlaga, da intervenira zbornica proti pretiranemu točilnim taksam.

14. I. Lenarčič zahteva, da se zbornica zavzame za izenačenje neposrednih davkov v državi.

15. I. Lenarčič predlaga izpremembo pravilnika za nalaganje razpoložljive gotovine Poštne hranilnice v toliko, da bo tudi hranilnicam in kreditnim zadrugam mogoče okoristiti se s krediti tega zavoda.

16. I. Rebec iz Celja nastopa za zvišanje kontingenta, ki je dovoljen Sloveniji od Narodne banke za obrtniške kredite in zahteva zvišanje kredita posameznikom vsaj do 10.000 Din.

17. L. Bučar iz Kostanjevice predlaga, da se dela na to, da se trošarine proste količine vina lastnega pridelka za lastno potrebo podvoje.

18. Nadalje predlaga L. Bučar, da se odpiše trošarina na kalo od droži.

19. L. Bučar predlaga odpravo trošarine na petijet.

20. J. Horvat iz Ljutomera prosi zbornico, da ukrene pri železniškem ravnateljstvu potrebno, da se zgrade novi vodni propusti v najmanj 30 m dolžine na progi Ljutomer—Murska Sobota v svrhu preprečenja škode ob povodnjah.

Vsi predlogi so bili soglasno in z odobravanjem sprejeti.

BORZE

Ljubljanska in zagrebška borza radi kraljevega rojstnega dneva nista poslovali.

— Curih, 17. dec. Beograd 9.20, New York 518, London 25.1175, Praga 15.35, Pariz 18.775, Milan 20.88, Varšava 46, Bukarešta 2.40, Dunaj 73.05, Sofija 3.75, Berlin 123.30, Budimpešta 0.007270.

PRVA BERLINSKA KRALJICA MODE.

Berlin ima kraljico mode! Otroci mode so si izbrali te dni svojo kraljico ter se klanjali spodobno in veselo graciozni zaslopnici ženske lepote in dražestnosti. Tam, kjer so si cer dirkala po 6 dni zaporedoma kolesa, kjer so se sukali drsanci, se je gnetla to pot okrog arene množica gospodov veščakov, da si je izvolila izmed sto vitkih manekinov najlepšo. Graciozno se kretajoče dame v kratkih svilenih krilih, numerirane, so se borile za zapeljivim, orožjem lepote za Parisovo jabočko. Sodniki niso imeli lahke naloge, težko se je bilo odločiti. Okrog dveh jutraj šele je prišlo do zedinjenja, in Georg Aleksander je odel številko deset s škrlatnim plaščem. Sledilo je viharno odobravanje, sodba je bila dobra. Slavnosten sprevid, častna loža. Visokega, vitkega, a vendar stasitega manekina z gladko počesanim »bubikopom«, nežnimi, plemenitimi potezami je doletela ta sreča: Sonjo Ivanovič, 18letno nemško Rusinjo. Kavalirji se gnetejo okrog nje, vsak hoče biti prvi, neumorno pleše vso noč, vsakokrat z drugim. 25 mark v prilog berlinskemu revežem stane runda. Svojemu šefu je nastavila deklica takoj pištolo na prsi: »Zvišanje plače za sto mark, saj je vendar kraljica mode.« Neki filmski režiser jo hoče posneti za platno. Tucat drugih ji ponuja roko v zakon ali kaj podobnega. Šele jutraj je bilo konec veselja in sen o kraljici dosanjam. Danes skaklja Sonja s svojim prožnim telesom zopet po modnem salonu Hess in dogodki onega večera se ji zde najbrže kot lepe sanje.

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Kraft.

(159)

»On je mrtev.«
»Mrtev?«
»Umrl je vsled rane, ki ste mu jo prizadeli.«
»Tem bolje.«
»Torej sprejmete moje pogoje?«
»Ne!«
»Ne?!«
»Jaz vam bom zaupala, ali... jaz poginem z avtomobilom in tako mislijo tudi moji tovariši.«
»Ali je to vaša zadnja beseda?«
»Da.«
»Potem vam ne morem pomagati. Potem tudi nisem kriv vaše smrti. Vseeno pa vam dovolim, da si še premislite do danes opolnoči. Imate uro?«
»Da.«
Bandit pokaže samozavestno svojo uro, ki je gotovo ni kupil v prodajalnici.
»Pravkar je šest in osem minut. Ali kaže vaša ura isti čas?«
»Da, prav toliko. Imate izvrsten kronometer.«

»Danes opolnoči, točno ob dvanajstih vržem dinamično bombo.«
»Potem jo vržite kar zdaj takoj.«
»Jaz bom vedno blizu — torej kar pokličite, če izpremenite svoj sklep.«
»Poženite nas kar zdajle v zrak, svojega sklepa ne bom izpremenila.«
»Danes opolnoči, točno ob dvanajstih.«
Bandit se še celo prikloni — in izgine za zidom.
»Adam!«
»Mis Leonor?«
»Pripravite vse, da poženemo avtomobil v zrak.«
Začuden jo pogleda Adam.
»Kaj se poženemo v zrak?«
»Gotovo.«
»Ali čemu pa? Če to store oni, mi lahko prihranimo smodnik.«
»Nočem jim napraviti tega veselja.«
»No, ne vem, da bi jim bilo to posebno veselje, ne zanje in ne za nas.«
»Stopite, kakor vam rečem.«
»Na, pa vsaj nekoliko počakajmo. Časa imamo še pet ur in štirideset devet minut. Preje bomo vendar še večerjali — to se pravi, danes bomo jedli nekoliko pozneje, Tom je napravil puding, ki pa se mora kuhati še dve uri.«

»Človek, kako morete misliti sedaj na jed!«
»Na, ne vem prav — jaz sem baš sedaj lačen — in in in — življenje je kratko, smrt pa morda zelo dolga — in in in — jaz bi vendar raje preje še puding pojedel.«
Leonor ne reče nič več, Tom res skuha puding in potem je tudi ona s tekom.
»Tako,« reče potem Adam, »sedaj imamo še vedno tri ure in trideset dve minuti časa. Menim, te počakamo tudi še.«
Leonor si ne more pomagati, mora se smejeti. V tem času se je tudi njeno mnenje izpremenilo.
»Adam, ali res ne moremo več upati?« zasepeče.
»Dokler živimo, moramo še vedno upati. Šele ko bomo mrtvi, je vsega konec.«
»Da pridemo iz te pasti?«
»Ah, moja draga Leonor, če bi le vedeli, koliko sem že mislil, skoro se mi je glava razpočila. Moja plošča iz ebenovine ima že razpoko.«
»Če vderemo ven?«
»In kaj bo z avtomobilom?«
»Tega končno še vedno lahko uničimo.«
»In boste potem zadovoljni?«
Adam ima prav — to ni vse vkup nič, prav nič. Vse možnosti je izžepal že vsak sam zase.

(Dalje prih.)

Nepotrebna skrb za božično in novoletno darilo, ker je trdka

JOSIP PETELINC - Ljubljana

znižala v to svrhu cene živim strojem in kolesom znamke „GRITZER“, „PHONIX“, „ADLER“ za 10 %.

Ugodna obročna odločila.

Vsak hoče v Božiču in Novem letu

napraviti svojim veselje s primernim darilom in to je le mogoče, če iste kupi pri trdki

JOSIP PETELINC - Ljubljana

ki ima veliko zalogo žepnih robcev, rokavic, nogavic, pletenine, srajce za gospode, toaletne potrebščine, samovoznice, angleške šifone, fine klote, vezeno, čipke, torbice, nahrbtnike, police in še veliko, veliko drugih lepih in potrebnih stvari po znatno znižani ceni. — Na veliko in malo!

TISKARNA „MERKUR“

Trg.-ind. d. d. LJUBLJANA

Simon Gregorčičeva ulica št. 15

Tiska časopise, posetnice, knjige, brošure, letake, cenike, pravila, lepake, vse trgovske in uradne tiskovine itd. v eni in v več barvah

Lasina knjigovoznica

Telefon št. 552
Račun pri pošt. ček. zavoda št. 15.108

Najboljši švicarski pletilni stroji na svetu znamke

DUBIED

za obrt in industrijo. — Edina tovarniška zaloge za Slovenijo

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika.

VINOCET.

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Poslovno: Ljubljana, Bencikova cesta štov. 1a, II. nadstropje.

MALI OGLASI

Črna oglasi do 20 besed Din 5, vsaka nadaljnja beseda 50 par.

DRVA - - ČEBIN

Woltova ulica 1/II. - Telefon 56.

Gospodična

ki ljubi šport, želi poznanja z inteligentnim športnikom v svrhu skupnih izletov. Ponudbe na upravo lista s sliko pod šifro »šport«.

Sobarica

marljiva, zdrava in poštena se sprejme. Prednost imajo one, ki znajo šivati. Ponudbe na Julka J. Balfony, Beograd, Mileša Velikog ulica 58.

Fotograf

ali Amaterja za pokrajinske slike in stereofotografije, sprejmemo za stalno. Ponudbe z referencami in navedbo plače pod šifro »Fotograf« na »Publicitas« d. d. oglasni zavod, Ljubljana, Selenburgova ulica 7. II.

RADIO-aparate

In sestavne dele ima v zalogi

FRANC BAR, Ljubljana

Cankarjevo nabrežje štov. 5.

Širite „Narodni Dnevnik“!

Z resnim gospodom

20 do 25 let želi dopisovati premožno, samostojno gospodično. — V slučaju medsebojnega razumevanja ženitev ni izključena. — Resne dopise s liko na upravo »Narodnega Dnevnika« pod šifro »Osmamljena«.

Akademik

išče sobo, če mogoče separirano, za takoj. Najraje v sredini mesta. Ponudbe na upravo lista pod »Soba«.

Izurnjena stenografina

in strojeписка z večletno odvetniško prakso išče službo. Gra, tudi na delo. Ponudbe prosi na upravo lista pod: »Vestna«.

Znanja želi

z inteligentno gospodično visokošolec. Le resne ponudbe — neanonimne in s sliko — na upravo lista pod »Dvajsetletna«.

„BALKAN“ D.D.

za mednarodne transporte

v likvidaciji proda svoj inventar, obstoječ iz vozil, konjev, pisarniških predmetov, orodja za spedicij, obrat ter raznih drugih predmetov v celoti. Prodaja posameznih predmetov se ne bo vršila. Ponudbe je staviti najkasneje do 23. t. m. v družbeni pisarni Dunajska cesta 33. Seznam inventarja ter inventar sam je na ogled v poslovnih prostorih med poslovnimi urami od 8—12 ter od 14—18.